

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN TAHSİLATLARDA BAŞKASININ KREDİ KARTI İLE YAPILAN ÖDEMELERLE İLGİLİ ÖZELLİK ARZ EDEN HUSUSLAR

11 OCAK 2021

KAPSAM

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu,
- 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu,
- Gelir İdaresi Başkanlığı Özelgeleri.

1. Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatlarda Başkasının Kredi Kartı ile Yapılan Ödemelerle İlgili Özellik Arz Eden Hususlar

- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 229. maddesi ise Faturanın tarifini "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*" diye açıklamıştır. Aynı yasanın 230/3.maddesi uyarınca fatura üzerinde "*Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası*"nın yazılması zorunludur.
- Ayrıca yasal düzenleme gereği olarak "*fatura düzenlemek zorunda olanlar, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı bulunduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludurlar.*"
- Müşterinin nihai tüketici konumunda olması halinde onun vergi mükellefiyet numarasının fatura üzerinde bulunup bulunmaması önem arz etmemektedir. Burada esas olan **Faturanın gerçek olarak alıcı kim ise onun adına düzenlenmiş olması önemlidir.**

- Vergi Daireleri, başkasının kredi kartıyla yapılan ödemelerinin tutarı kadar sanki yeni satış yapılmış gibi değerlendirerek mükelleflere (satıcılara) fatura kestirebilmektedir. Bu uygulama mükellefin emtia stokunda uyumsuzluğa neden olabileceği gibi, Gelir ve Katma Değer Vergisi matrahlarında da artışlara neden olacaktır. Dolayısıyla, Vergi idaresinin POS cihazları ile KDV beyanları arasındaki ortaya çıkacak uyumsuzluklarla ilgili cezalı tarhiyatlar ile mükellefler fazladan vergi ve ceza ile karşı karşıya kalabileceklerdir. Ticari hayatta sıkça uygulanan kredi kartı ile yapılan taksit ödemelerinin yukarıda belirtilen olumsuz sonuçlarını ortadan kaldırmak için yapılması gereken işlemlerde tereddüde düşülmektedir. Bu konuda **kendi kredi kartından kendi işletmesinin POS cihazından işlem yapanlar bu durumları ispat etmek zorundadırlar.** Yargı aşamasında da bu gibi durumlarda kredi kartının mükellefin yakınlarına ait olduğu ve bu kartlardan çekilen nakitlerin nerelerde ve hangi amaçla kullanıldığının ilişkilendirilmesi zorunludur.

- VUK'a göre tuttukları defterlerde yer alan ve üçüncü şahıslarla olan ticari işlemlerini belgelemek (tevsik etmek) zorundadırlar. Vesikalar, mükellef açısından beyanın doğruluğunu gösteren bir ispat aracı olduğu gibi, vergi idaresi açısından da vergi denetimlerinde aranan belgeler arasında fatura, sevk irsaliyesi ve irsaliyeli fatura da bulunmaktadır. Söz konusu ispat zorunluluğunun sağlanabilmesi amacıyla sevk irsaliyesi düzenlenen satışlarda düzenlenen sevk irsaliyesinin müşteri adına yapılması ispat edici bir vesika olarak değerlendirilebilmektedir. Tahsilat ve ödemelere ilişkin ispat edici belgeler yanında taşıma, yükleme, ambalajlama ve benzeri işlemlerin faturayı düzenleyen mükellef tarafından yapılması halinde buna ilişkin belgeler, sigorta, vergi, resim harç gibi ödemeler söz konusu ise bunlara ilişkin belgeler; satıcının imzasını taşıyan, VUK hükümlerine uygun düzenlenmiş sevk irsaliyeleri işlemlerin gerçekliğini ispatlamada kabul edilmektedir.

- Alıcı yani müşteri çeşitli nedenlerle kendi kredi kartı ile ödeme yapmayıp başkalarının kredi kartı ile borcunu kapatabilmektedir. Bu gibi durumlarda mükellefin Borçlar Kanunu'nun eski(mülga) 174. yeni 196. maddesine göre: “Borçlunun yerine yenisinin geçmesi ve borcundan kurtarılması, borcu üstlenen ile alacaklı arasında yapılacak sözleşmeyle olur. İç üstlenme sözleşmesinin, üstlenen veya onun izni ile borçlu tarafından alacaklıya bildirilmesi, dış üstlenme sözleşmesinin yapılmasına ilişkin öneri anlamına gelir. Alacaklının kabulü açık veya örtülü olabilir. Alacaklı, çekince ileri sürmeksizin üstlenenin ifasını kabul eder veya onun borçlu sıfatı ile yaptığı diğer herhangi bir işleme rıza gösterirse, borcun üstlenilmesini kabul etmiş sayılır.” hükmü gereğince bir sözleşme yapması halinde üçüncü şahısların kredi kartı ile borçlarını ödeyebilecekleri değerlendirilmektedir.

- Fatura muhatabı borçlu ve üçüncü şahıs arasında Borçlar Kanunu'nun 196. maddesine dayalı olarak bir sözleşme ile bu durum kayıt altına alınabilir. Mükellefin müşteriden böyle bir ilişkiyi ispatlaması veya böyle bir münasebete ilişkin belge alması, pratik bir çözüm gibi gözükmemektedir.
- Üçüncü kişilere ait kredi kartı ile fatura bedelinin ödenmesi ancak satıcı – alıcı – kredi kartı sahibi (üçüncü şahsın) bir arada ve fiilen satış esnasında bulunması halinde veya kredi kartı sahibi ile birlikte düzenleyecekleri bir talimatname veya form ile mümkün olabilecektir. Bu formda veya talimatta:

“ “..... şirketi yetkililerine ..... Şirketine ait ..... TL'lik ..... Nolu fatura toplam bedelinin ..... kredi kartımdan ödenmesini talep ederim.”

Fatura Borçlususu:

Ad Soyad ve Kaşe

İMZASI

(Kendi El yazısı ile imzalayacak)

Kart sahibi:

Ad Soyad

İMZASI

(Kendi El yazısı ile imzalayacak)”

- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın konu ile ilgili özelgeleri özet olarak aşağıda sunulmuş olup söz konusu özelgelerde başkasına ait borcun bir başkasının kredi kartı ile ödenemeyeceğine dair bir hüküm bulunmama ile birlikte, söz konusu ödemeyi yapan ile fatura borçlusunun ispatının faturayı düzenleyene (satıcıya) ait olduğuna dikkat çekmektedir.

T.C. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü Usul Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02/VUK-1/229-12653 25/01/2007*647

Konu : Şirket müşterilerinin şirkete olan borçlarını başkasına ait (yakını, akrabası, arkadaşı vd.) bir kredi kartı ile ödemesi halinde faturanın kimin adına düzenleneceği hk.

“Bu açıklamalar uyarınca faturanın her halükarda hizmeti veya malı satın alan borçlu (gerçek veya tüzel kişi adına) adına düzenlenmesi gerekmekte olup, toptan satışlarınız için borç alacak sıfırlama işleminin, borçlu ile kredi kartı kullanarak adına ödemeyi yapan arasında virman talimatı alınarak yapılması, ticari işlemlerinizi açıklayıcı ve şirketinizin iç işlemleri ile ilgili bir uygulama olup kanunen bir zorunluluk arz etmemektedir.

Buna göre, mal ve hizmet bedelinin başkasına ait kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi halinde, faturanın malı satın alan gerçek veya tüzel kişi adına düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, borçlu adına kredi kartı ile yapılan ödemelerin faturası düzenlenirken slip ile ilişkilendirilmek sureti ile borçlu adına ödeme yapıldığının belirtilmesi mümkün bulunmaktadır.”

T.C. BARTIN VALİLİĞİ Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı: B.07.4.DEF.0.74.10.00-045-3

Konu : Hizmeti alan ile ödeme yapanların farklı kişiler olması durumunda faturanın kimin adına düzenleneceği hk.

“Buna göre, ... imalatı işinizde, mal sattığınız, hizmet verdiğiniz veya sözleşme imzaladığınız kişi adına fatura düzenlemeniz gerekmektedir. Bedelin başkası tarafından ödenmesi, faturanın mal veya hizmeti satın alan kişi adına düzenlenmesini engellemeyecektir.

Ayrıca, mal veya hizmet sattığınız kişinin belirlenemediği durumlarda "muhtelif müşteriler" ibareli fatura düzenlemeniz mümkün bulunmamaktadır.”

T.C. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-666

Konu : Kredi kartı ile yapılan satışlarda faturanın kim adına düzenlendiği.

“Anılan madde hükmünün uygulamasına yönelik olarak yayımlanan 167 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 7'nci maddesinde, satıcıların nihai tüketicilere yaptıkları satış veya işler için düzenlenecek faturalarda, müşterinin belge ibrazı ve fatura düzenleyenin sorumluluğunun söz konusu olmayacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununa göre mal teslimi dolayısıyla düzenlenmesi gereken vesika olan fatura müşterinin borçlandığı meblağı gösterir ve borcun tahakkukuna ilişkindir. Buna göre, beyaz eşya veya mobilya satışlarınızda, satış yaptığınız kişi adına faturanın düzenlenmesi gerekmektedir. Bedelin malı satın alan kişi yerine başkası tarafından nakit veya kredi kartıyla ödenmesi, faturanın bu kişi adına düzenlenmesini engellemeyecektir. Ayrıca kredi kartı bir ödeme aracı olduğundan, faturası daha evvel düzenlenmiş bir mal teslimine ilişkin bedelin tamamının veya bir kısmının bilahare nakden veya kredi kartı ile tahsil edilmesi hâlinde bu tahsilat için ayrıca bir fatura düzenlenmeyecektir. Ancak yetkililerce izahat istenildiğinde, sonradan kredi kartıyla yapılan tahsilatın, daha önceki bir tarihte tanzim olunmuş bir belgeye (fatura vb) ilişkin olduğunun tarafınızca ispatlanması gerektiği tabiidir.”

Pos Cihazları ile KDV Beyannameleri arasındaki uyumsuzluklarla ilgili örnek özelgelere aşağıda bilgi amaçlı olarak yer verilmiştir.

T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI (Mükellef Hizmetleri KDV Ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

TARİH: 28.09.2010

SAYI : B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-1-2010-14001-10--608

KONU : Yetkili tahsilat şubelerinde birimler adına kredi kartı ile yapılan satışlardan alınan bedellerin KDV Beyannamesinin 45 nolu satırında gösterilmesi gerektiği hk.

“Bu açıklamalar çerçevesinde, açmış olduğunuz ... yetkili tahsilat şubesinde, banka adına tahsilatlarını yaptığınız İSKİ, telefon, elektrik vb. faturalarından almış olduğunuz komisyon bedelleri katma değer vergisine tabi olup, kredi kartı ile tahsil edilen komisyon bedelinizin de dahil olduğu fatura bedelleri ise ilgili dönemlere ait verilecek katma değer vergisi beyannamesinin 45 inci satırına (e-Beyannamenin Sonuç Hesapları Diğer Bilgiler "Kredi Kartı ile Tahsil Edilen Teslim ve Hizmetlerin Katma Değer Vergisi Dahil Karşılığını Teşkil Eden Bedel") yazılması gerekmektedir. Ayrıca, katma değer vergisi beyannamesinin 45 nolu satırına yazmış olduğunuz tutar ile Tablo I'de beyan edilen tutar arasındaki uyumsuzluğun nedeni konusunda vergi dairesince izahat istenilmesi halinde bağlı olduğunuz vergi dairesi müdürlüğüne gerekli izahatın yapılması gerekecektir.”

T.C. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

TARİH: 23.3.2012

SAYI : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1136

KONU : Komisyoncunun satıcı adına müşteriden kendi POS cihazıyla yapacağı tahsilatta düzenlenecek belge ve tevkifat yapıp yapılamayacağı ile kendisine ait aracın satışında uygulanacak KDV oranı hk.

KDV Açısından;

"Bu çerçevede, "Kredi Kartı ile Tahsil Edilen Teslim ve Hizmet Bedelleri" ile katma değer vergisi beyanları arasındaki uyumsuzluğun vergi dairesince sorulması durumunda, farklılığın aracılık hizmeti verilen şahıs veya kurum adına aracı firmaya ait POS cihazı kullanılmak suretiyle kredi kartı ile tahsil edilen mal ve/veya hizmet bedellerinden kaynaklandığı izah gerekçesi olarak belirtilebilecektir."

Vergi Usul Kanunu Açısından:

"Kurumunuzun, vergi mükellefi olmayan kişilere ait araçların alım satımına aracılık etmesi nedeniyle sadece komisyon adı altında sağladığı ve kredi kartı ile tahsil ettiği gelirler için hizmetin yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde komisyon faturası düzenlemesi ve aracılık bedeli üzerinden hesaplanacak bu tutarın Kurumunuz tarafından beyan edilmesi gerekmektedir."

**T.C. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI (Mükellef Hizmetleri
Grup Müdürlüğü)**

TARİH: 30.01.2020

SAYI : 64597866-130[1-2016]-3372

KONU : Bayi ve alt bayi satışlarına ait tahsilatların ana firmaya ait sanal POS ile yapılması halinde tahsilatların ana firma tarafından beyannamede gösterilip gösterilmeyeceği.

“KDV beyannamesinde istenilen bu bilgi, verginin tarh ve tahakkuku ile ilgili olmayan denetim amaçlı bir bilgidir. Bu satırda vergiyi doğuran olayın gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın bir vergilendirme döneminde kredi kartı ile yapılan tahsilatlar gösterilecektir. Bu satırda yer alan tutarların Beyannamenin "Sonuç Hesapları" kulakçığındaki "Teslim ve Hizmetlerin Karşılığını Teşkil Eden Bedel" ile uyum göstermemesi ve bu hususun vergi dairesince mükellefe sorulması durumunda, farklılığın;

...

- Firma adına kayıtlı pos cihazları kullanılarak bayi veya üye işyerlerince yapılan satışlara ait tahsilatların bayi veya üye işyeri alacağına kaydedilmeksizin doğrudan firma hesaplarına aktarılması gibi sebeplerden kaynaklandığının izah gerekçesi olarak gösterilmesi mümkündür.

Başka kurum ve firmalar adına tahsilat işlemleri yapmak suretiyle verilen bu tür hizmetler karşılığı alınan komisyon, prim gibi bedeller üzerinden KDV hesaplanarak beyan edilecektir.

Öte yandan, uyumsuzluğun makul sebeplerle izah edilememesi halinde ilgili mükellefler hakkında gerekli işlemlerin yapılacağı tabiidir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre; bayileriniz ve bayilerinizin alt bayileri tarafından yapılan satışlara ilişkin tahsilatların internet üzerinden şirketinize ait sanal POS uygulaması ile tahsilinde, bu tutarların firmanıza ait KDV beyannamesinin "Kredi Kartı ile Tahsil Edilen Teslim ve Hizmet Bedelleri" satırında gösterileceği tabiidir. Bu satırda yer alan tutarların KDV beyanları ile uyum göstermemesi ve bu hususun vergi dairesince sorulması durumunda ise, farklılığın bayilerden olan alacakların kredi kartı ile tahsil edilmesine yönelik kurulan sistemden kaynaklandığı izah gerekçesi olarak belirtilebilecektir."

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde (cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmalcilik kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arazi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.